

20 ΝΟΕ. 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
TELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Ζ. Αδαμοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516472
e-mail: ypertns@ypakp.gr

Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2015
Αριθ. Πρωτ.: 731

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ: Υπουργείο Οικονομικών
Γρ. κ. Υπουργού
(με συνημμένη την Ερώτηση)

ΘΕΜΑ: Αδήλωτη και ανασφάλιστη εργασία

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ.319/15-10-2015 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή, κ. Ε. Καρακώστα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Α)Το Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.) είναι ένας κατ' εξοχήν ελεγκτικός μηχανισμός με κύριο έργο τον έλεγχο εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, η οποία εξασφαλίζεται με τη συχνή παρουσία των Επιθεωρητών Εργασίας στους χώρους εργασίας. Οι έλεγχοι αφορούν στην αδήλωτη εργασία και στην ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων, στους όρους εργασίας (χρονικά όρια, αμοιβή) στη νομιμότητα της απασχόλησης, στην ασφάλεια και υγεία των εργαζομένων.

Δίδεται, μάλιστα, ιδιαίτερη έμφαση στην έρευνα για την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων και με την Υ.Α Υπ' Αριθμ. 27397/122/19.8.2013 (ΦΕΚ 2062/Β'/23 Αυγούστου 2013), που προβλέπει αυστηροποίηση των προστίμων. Με σκοπό τη δραστική αντιμετώπιση του φαινομένου της αδήλωτης και ανασφάλιστης εργασίας, αποφασίσθηκε η εφαρμογή ενός επιχειρησιακού πλαισίου δράσης με την κωδική ονομασία «ΑΡΤΕΜΙΣ», με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων ελεγκτικών φορέων του Υπουργείου (ΣΕΠΕ και ΕΥΠΕΑ) με την οριστικοποίηση των εστιασμένων ελέγχων σε όλες τις περιοχές της χώρας. Οι έλεγχοι διενεργούνται είτε χωριστά είτε από μικτά κλιμάκια Επιθεωρητών Εργασιακών Σχέσεων και Επιθεωρητών Ασφάλειας και Υγείας της Εργασίας του Σ.ΕΠ.Ε. και σε ορισμένες περιπτώσεις με τη συνδρομή της Οικονομικής Αστυνομίας.

Επιπλέον, με την ενσωμάτωση της οδηγίας 2009/52/ΕΚ (με το Ν. 4052/2012 (ΦΕΚ 41/Α/1-3-2012), κεφάλαιο ΙΓ « η «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία

2009/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18.6.2009, σχετικά με την «επιβολή ελάχιστων προτύπων όσον αφορά τις κυρώσεις και τα μέτρα κατά των εργοδοτών που απασχολούν παράνομα διαμένοντες πολίτες τρίτων χωρών», προκειμένου να καταπολεμηθεί η παράνομη μετανάστευση», το Σ.ΕΠ.Ε. επιβλέπει την τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τη νομιμότητα της απασχόλησης, καθώς και την ασφαλιστική κάλυψη των εργαζομένων υπηκόων τρίτων χωρών με σχέση εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αόριστου χρόνου, πλήρους ή μερικής απασχόλησης. Η πλειοψηφία των ελέγχων του Σ.ΕΠ.Ε. είναι κυρίως δειγματοληπτικοί σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και στοχευμένοι σε κλάδους που με βάση όλες τις μέχρι σήμερα ενδείξεις παρουσιάζουν υψηλά ποσοστά ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας.

Σε ό, τι αφορά στο διάστημα από 1 Ιανουαρίου έως 31 Αυγούστου 2015, οι περιφερειακές Επιθεωρήσεις Εργασιακών Σχέσεων διενήργησαν συνολικά 20.024 ελέγχους, στους οποίους συμπεριλαμβανόταν και η διερεύνηση για τυχόν περιπτώσεις απασχόλησης παρανόμως διαμενόντων πολιτών τρίτων χωρών. Από τους ανωτέρω ελέγχους προέκυψε ότι 34 επιχειρήσεις απασχολούσαν παράνομα διαμένοντες αλλοδαπούς, ο αριθμός των οποίων φτάνει τους 41, τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν για τις παραπάνω περιπτώσεις φτάνουν τις 205.000 €, ενώ το Σ.ΕΠ.Ε. παράλληλα προχώρησε στην προσωρινή διακοπή λειτουργίας 7 εξ αυτών των επιχειρήσεων.

Επίσης, στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου Άρtemis για την καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας, από τα καταγεγραμμένα στοιχεία που τηρούνται στο μητρώο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Σ.ΕΠ.Ε. προκύπτει σαφής μείωση της αδήλωτης εργασίας κατά τους τελευταίους μήνες. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία της τελευταίας δημοσιευμένης έκθεσης του επιχειρησιακού σχεδίου Άρtemis, για το μήνα Απρίλιο 2015, η αδήλωτη εργασία στους κλάδους υψηλής παραβατικότητας καταγράφεται στο 23,05%, κατά το μήνα Μάιο 2015¹ το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας στους συγκεκριμένους κλάδους αγγίζει το 15,25%, ενώ τον Ιούνιο 2015 το 13,68%. Τον Ιούλιο 2015, το ποσοστό της αδήλωτης εργασίας φτάνει στο χαμηλότερο ποσοστό που έχει καταγραφεί μέχρι σήμερα, το 11,77%, κάτι που αναδεικνύει και το σοβαρό ρόλο που επιτελούν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί του Υπουργείου Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε και ΕΥΠΕΑ), στην καταπολέμηση της αδήλωτης εργασίας. Κατά το διάστημα από 1 Ιανουαρίου έως 31 Ιουλίου 2015 από τους 27.273 εργαζόμενους που απασχολούνταν συνολικά στις επιχειρήσεις υψηλής παραβατικότητας που ελέγχθηκαν οι 19.158 είναι ημεδαποί (ποσοστό 70,25%), ενώ οι 8.115 αλλοδαποί (ποσοστό 29,75%).

¹ Η δημοσίευση των εκθέσεων Άρtemis των μηνών Μαΐου, Ιουνίου και Ιουλίου, θα γίνει εφ' όσον ολοκληρωθεί η αναλυτική επεξεργασία των στοιχείων (κατά κλάδο, γεωγραφική περιοχή κλπ) από την αρμόδια Δ/ση του Σ.ΕΠ.Ε.

Το ποσοστό των αδήλων ημεδαπών εργαζομένων, σε σχέση με το σύνολο των ημεδαπών εργαζομένων είναι 12,17% (2.332 αδήλωτοι ημεδαποί εργαζόμενοι), ενώ αντίστοιχα το ποσοστό των αδήλων αλλοδαπών εργαζομένων σε σχέση με το σύνολο των αλλοδαπών εργαζομένων είναι 29,56% (2.339 αδήλωτοι αλλοδαποί εργαζόμενοι). Οι αδήλωτοι ημεδαποί εργαζόμενοι στο σύνολο των αδήλων εργαζομένων αντιστοιχούν σε ποσοστό 49,29%, ενώ οι αδήλωτοι αλλοδαποί εργαζόμενοι αντιστοιχούν σε ποσοστό 50,71%.

Να σημειωθεί ότι τα πρόστιμα που επιβλήθηκαν κατά δέσμια αρμοδιότητα ανέρχονται στο 18πλάσιο του κατώτατου μισθού δηλαδή 10.550 ευρώ ανά αδήλωτο εργαζόμενο.

Δεδομένου ότι στόχος του Σ.ΕΠ.Ε είναι η συμμόρφωση των παραβατών στις διατάξεις τις εργατικής νομοθεσίας, οι έλεγχοι θα συνεχιστούν και για το υπόλοιπο του έτους 2015 και όπου διαπιστώνονται παραβάσεις θα επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από το νόμο κυρώσεις.

Β) Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν.4255/2014 (ΦΕΚ 89, Α') και της με αριθμ. Φ.11321/11115/802/2.6.2014 (ΦΕΚ 155, Β') απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καταργήθηκε από 1.6.2014 η υποχρέωση τήρησης και συμπλήρωσης (χειρόγραφα) από τους εργοδότες του Ειδικού Βιβλίου Καταχώρησης Νεοπροσλαμβανόμενου Προσωπικού και τροποποιήθηκαν οι αρμοδιότητες των ελεγκτικών οργάνων του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Στις αρμοδιότητες των ελεγκτικών οργάνων των Υποκαταστημάτων και της Ε.ΥΠ.Ε.Α. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ περιλαμβάνεται πλέον ο έλεγχος υποβολής και ορθής τήρησης ή μη των εντύπων Ε3 (Αναγγελίας Πρόσληψης) και Ε4 (Πίνακας Προσωπικού) του Πληροφοριακού Συστήματος «ΕΡΓΑΝΗ», στα πρότυπα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας (Σ.ΕΠ.Ε.), εναρμονιζόμενα με την ελεγκτική δράση των μηχανισμών του Υπουργείου Εργασίας, με σκοπό τον καλύτερο συντονισμό και τη βελτίωση της αποτελεσματικότητάς τους στη συνεχή προσπάθεια του περιορισμού της αδήλωτης εργασίας.

Στο πληροφοριακό Σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ» καταγράφονται με ηλεκτρονικό τρόπο οι ροές μισθωτής απασχόλησης, με την αποτύπωση σε πραγματικό χρόνο και για κάθε περιοχή της χώρας κρίσιμων στοιχείων που αφορούν στις προσλήψεις, αποχωρήσεις κ.τ.λ. των μισθωτών. Επιπλέον, κατά τους επιτόπιους ελέγχους καταγράφονται τα στοιχεία απασχόλησης, όπως η πρόσληψη, οι πραγματοποιούμενες ημέρες εργασίας κατά μήνα, το ύψος αποδοχών κ.λ.π. των εργαζομένων, προκειμένου εν συνεχεία να αξιοποιούνται από τους αρμόδιους υπαλλήλους Υπηρεσιών Εσόδων των Υποκαταστημάτων ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, κατά τη διενέργεια του ουσιαστικού ελέγχου και την επιβολή, ενδεχομένως, των σχετικών κυρώσεων.

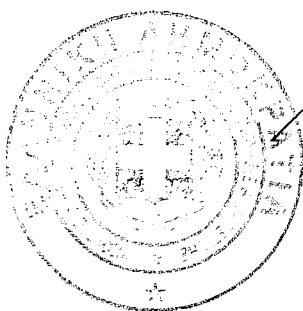
Κρίνεται σκόπιμο να επισημανθεί ότι με τις νέες αυτές ρυθμίσεις επέρχονται σημαντικές μεταβολές στις ελεγκτικές διαδικασίες των υπηρεσιών ελέγχου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, ενώ αυξάνονται σημαντικά και οι διοικητικές κυρώσεις που επιβάλλονται σε βάρος των εργοδοτών

που παραβαίνουν τις ανωτέρω αναφερόμενες υποχρεώσεις, με στόχο την αντιμετώπιση της ανασφάλιστης και αδήλωτης εργασίας.

Υπενθυμίζουμε, τέλος, ότι από 1.12.2013 έχει τεθεί σε εφαρμογή πρότυπη ελεγκτική διαδικασία, με αναζήτηση εργοδοτών προς έλεγχο, βάσει ειδικού λογισμικού «RISK ANALYSIS – ΕΣΟΔΩΝ» για τη διενέργεια επιλεγμένων (κατευθυνόμενων) ελέγχων σε συγκεκριμένες κατηγορίες εργοδοτών και επιχειρήσεων που παρουσιάζουν αυξημένα ποσοστά εισφοροδιαφυγής (π.χ. επιχειρήσεις εστίασης, παροχής υπηρεσιών κ.λ.π.).

Κατά τα λοιπά αρμόδιο να απαντήσει είναι το Υπουργείο Οικονομικών, προς το οποίο κοινοποιούμε φωτοαντίγραφο της Ερώτησης.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο Γ. ΣΤΑΜΕΝΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ